

§ 23

Service nätet i Västra distriktet

HEL 2013-002831 T 00 01 01

Beslut

Utbildningsnämndens svenska sektion beslutade föreslå utbildningsnämnden att den föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige följande:

De fem skolorna i Västra distriktet – Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola – slås samman till en administrativ enhet, dvs. en enhetlig grundskola omfattande förskola och årskurserna 1–9, från och med läsåret 2014–2015. Den sammanslagna enheten skulle ha verksamhet på flera adresser. Det betyder att de enskilda skolorna i distriktet skulle dras in som självständiga skolor, men att verksamheten skulle fortsätta på nuvarande adresser.

Fastigheten på Solnavägen 18–20 föreslås bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet bli dess upptagningsområde.

Vidare föreslår svenska sektionen utbildningsnämnden att då den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Sektionen konstaterar också att det finns anledning att hålla sig ajour med planeringen i grannkommunerna.

Svenska sektionen uppmanar utbildningsverkets linje för svensk dagvård och utbildning att i dialog med ledningsgruppen för västra distriktet göra en utredning som beskriver vilka roller enhetscheferna/ platscheferna för de olika enheterna inom den nya skolan kommer att ha samt hur ledarskapet ska tilldelas resurser.

Behandling

Under diskussionen framställde Bernt Nordman, understödd av Martina Reuter, att ett nytt stycke (6) med följande lydelse läggs till beslutsförslaget:

Svenska sektionen uppmanar utbildningsverkets linje för svensk dagvård och utbildning att i dialog med ledningsgruppen för västra distriktet göra en utredning som beskriver vilka roller enhetscheferna/

platscheferna för de olika enheterna inom den nya skolan kommer att ha samt hur ledarskapet ska tilldelas resurser.

Svenska sektionen godkände enhälligt tillägget.

Under diskussionen framställde Bernt Nordman ytterligare följande två mofförslag:

Stycke (3) kompletteras så att det i sin helhet lyder som följande:

Fastigheten på Solnavägen 18–20 föreslås bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet bli dess upptagningsområde.

Svenska sektionen föreslår, att direktionen skulle utvidgas för att förbättra användar- och närdemokratin i den nya skolan. Sektionen föreslår att det skulle finnas en personalrepresentant samt två föräldrarepresentanter från varje enhet i direktionen.

Stycke (5) ändras så att det lyder som följande: Sektionen konstaterar också den fortsatta utvecklingen av servicenätet i västra distriktet skall planeras och genomföras i nära dialog med grannkommunerna.

Förslagen vann inte understöd och förföll därmed.

Föredragande

linjedirektör
Niclas Grönholm

Upplysningar

Karin Lassenius (Torp), planerare, telefon: 310 81193
karin.lassenius(a)hel.fi

Christer Sundqvist, ekonomichef, telefon: 310 86216
christer.sundqvist(a)hel.fi

Tanja Mellin, personalplanerare, telefon: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Direktionernas utlåtanden.pdf
- 2 Personal utlåtanden.pdf
- 3 Elevkårerna utlåtanden.pdf
- 4 Karta Västra.pdf
- 5 Kapaciteter skolor och daghem Västra Distriktet 2012-2013.pdf
- 6 Ledningsgruppen utv. 2010 Västra.pdf
- 7 Lärarnas utvärdering Västra.pdf
- 8 Föräldrarepresentanternas utv. Västra.pdf
- 9 Västra distriktet Utvärdering Simonsen.pdf

Beslutsförslag

Utbildningsnämndens svenska sektion beslutar föreslå utbildningsnämnden att den föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige följande:

De fem skolorna i Västra distriktet – Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola – slås samman till en administrativ enhet, dvs. en enhetlig grundskola omfattande förskola och årskurserna 1–9, från och med läsåret 2014–2015. Den sammanslagna enheten skulle ha verksamhet på flera adresser. Det betyder att de enskilda skolorna i distriktet skulle dras in som självständiga skolor, men att verksamheten skulle fortsätta på nuvarande adresser.

Fastigheten på Solnavägen 18–20 föreslås bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet bli dess upptagningsområde.

Vidare föreslår svenska sektionen utbildningsnämnden att då den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Sektionen konstaterar också att det finns anledning att hålla sig ajour med planeringen i grannkommunerna.

Föredragande:

Bakgrund

I samband med översynen av det svenska skolnätet åren 2008–2010 beslutade utbildningsnämndens svenska sektion (10.5.2007, § 45) att i Västra distriktet fr.o.m. år 2009 starta ett pilotprojekt med en gemensam administration för de fem grundskolorna i distriktet. Den gemensamma administrationen innebar att skolorna förutom en gemensam ledande rektor också har haft en gemensam budget och en gemensam direktion. I varje skolhus har det också funnits en biträdande rektor som fungerar som platschef. De biträdande rektorerna bildar tillsammans med ledande rektor en ledningsgrupp. Tanken var att utpröva möjligheterna att införa en enhetlig grundläggande utbildning i distriktet och projektet planerades vara fyra år.

Enligt beslut av svenska sektionen (3.3.2011, § 15) har Sockenbacka lågstadieskola sedan läsåret 2011–2012 varit en skola med förskola (under daghemmet) och årskurserna 1–2, varefter eleverna har fortsatt skolgången i någon av de andra skolorna i distriktet.

Under projektets gång har fyra utvärderingar gjorts:

– en utvärdering gjord av ledningsgruppen för Västra distriktet 26.5–12.11.2010

– konsulten Sam Simonsens utvärdering 30.11.2011

– lärarnas utvärdering 4–17.2.2012

– en utvärdering gjord av direktionens föräldrarepresentanter 15.10.2012.

Utvärderingarna utgör bilagor till föredragningslistan.

Hösten 2012 beslutade utbildningsnämndens svenska sektion att skolorna i Västra distriktet verkar enligt pilotprojektmodellen ytterligare ett läsår (13.12.2012, § 60).

I mars (14.3.2013, § 12) beslutade svenska sektionen att be personalen i Västra distriktets skolor, elevkårerna i västra distriktets skolor, direktionen för Västra distriktet, direktionen för Gymnasiet Lärkan samt direktionen för Zacharias Topeliuskolan om utlåtande gällande grundandet av en enhetlig grundskola i västra distriktet. Samtliga begärda utlåtande har lämnats in och utgör bilagor till ärendet.

Utbildningsverket ordnade ett öppet informationsmöte för kommuninvånarna 23.4.2013 i Munksnäs lågstadieskola. Direktionen för Västra distriktets skolor ordnade ett öppet diskussionsmöte i Gymnasiet Lärkan 4.4.2013 för vårdnadshavarna i distriktet.

Utlåtandena i korthet

Personalen i Västra distriktets skolor ställer sig positiv till en enhetlig grundskola i distriktet. Man är nöjd med samarbetet mellan enheterna och möjligheten att trygga det som man har byggt upp under pilotprojektets gång. Högstadielärarna uppskattar att elevernas kunskaper som en följd av att lågstadieskolorna har gemensam läroplan och timfördelning ligger på ungefär samma nivå när det börjar i sjuan. På en del punkter är personalen ändå tveksam, bl.a. timresursen och ersättning för de pedagogiska ledarna i enheterna, och anser att några timresursnedskärningar inte får göras. Distansen mellan skolbyggnaderna upplevs till en del som problematisk, och personalen hoppas att de inte blir "spelbrickor" som flyttas från hus till hus för att få sin undervisningsskyldighet uppfylld.

Beslutet att Zacharias Topeliuskolans allmänundervisningselever fr.o.m. hösten 2014 hänvisas till sjuan i Munksnäs högstadieskola välkomnas i så gott som alla utlåtanden.

Personalen i Kårböle lågstadieskola ställer sig positiv till ett svensk centrum för barnfamiljerna i Kårböle området; dvs. daghem/förskola/skola/eftis tanke, såvida lokalerna möjliggör det.

Elevkårerna anser överlag att det nuvarande systemet är bra. En viss försiktighet kring namnändring finns dock bland eleverna, men de

föreslår också en namntävling. Elevkåren i Munksnäs högstadieskola ser det som positivt att slå samman skolorna till en enhetlig grundskola, men hoppas att inga alltför drastiska förändringar ska ske.

Direktionen i Västra distriktet är principiellt för ett bildande av en enhetlig grundskola i distriktet, men efterlyser ändå en konsekvensanalys. Direktionen betonar att ledarskapet är ytterst viktigt för att den enhetliga grundskolan ska kunna fungera. Direktionen ställer sig kritisk till möjligheten att flytta in Daghemmet Malmgård i Kårböle lågstadieskolas lokaler, välkomnar tanken att stärka närservicen i området.

Direktionen för Gymnasiet Lärkan önskar att språkprogrammet i Västra distriktet fortsätter i sin nuvarande form, med tanke på att Gymnasiet Lärkan också erbjuder franska och ryska. Direktionen önskar också att lokalbehovet ses över med tanke på att Gymnasiet Lärkan utökar sina nybörjarplatser från och med hösten 2015.

Direktionen för Zacharias Topeliuskolan och Ulfåaskolan anser att arbetet med pilotprojektet har varit grundligt och välgenomtänkt. Direktionen har inget att invända mot ett grundande av en enhetlig grundskola i västra distriktet. Man ser också positivt på en stark svenskspråkig närservice i Kårböle/Malmgård området.

Framtiden

Pilotprojektet inleddes i syfte att pröva ut en modell för enhetlig grundläggande utbildning. Man räknade med att en tidsperiod om cirka fyra år skulle ge tillräcklig erfarenhet av modellen. Det har också visat sig att projektet lett till större enhetlighet inom distriktet. I vissa avseenden har skolorna i Västra distriktet redan under projektets gång följt de processer som hör till en enhetlig grundskola. De utvärderingar som gjorts stödjer också den enhetliga grundskolans modell, ur såväl administrativ som pedagogisk synvinkel. Utvärderingarna tyder på att projektet har lett till en fungerande verksamhetsmodell och det samarbete som har vuxit fram mellan skolorna upplevs som positivt och betydelsefullt för både lärare och elever. Utvärderingarna bifogas i sin helhet.

Ett projekt kan inte pågå i evighet, och att återgå till den situation som rådde före pilotprojektet, dvs. fem skolor med var sin rektor, var sin direktion och var sin budget, är inte ändamålsenligt. Inte minst skulle de små enheterna åter bli mycket sårbara, med rekryteringssvårighet, sviktande elevunderlag och alltför stora lokaler som följd.

Vid beredningen har också andra alternativ granskats:

- en högstadieskola med tjänsterektor, en lågstadieskola med tjänsterektor och tre småskolor med en klasslärare som sköter rektorsuppdraget
- en högstadieskola med tjänsterektor och en gemensams rektor för distriktets samtliga lågstadieskolor
- en sammanslagen grundskola i Munksnäs med en tjänsterektor och tre småskolor med en klasslärare som sköter rektorsuppdraget.

Inget av dessa alternativ ger klara fördelar eller tryggar de fem skolenheternas framtida existens bättre än den nuvarande modellen. Däremot kan man vidareutveckla den nuvarande modellen och bibehålla den enhetlighet och flexibilitet man redan nått.

Föredraganden föreslår därför att de fem skolor som ingått i pilotprojektet i Västra distriktet, dvs. Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola, slås samman till en administrativ enhet, med andra ord en enhetlig grundskola omfattande förskola och årskurserna 1–9 från och med läsåret 2014–2015. De enskilda skolorna dras in som självständiga skolor och i stället bildas en enhetlig grundskola med verksamhet på alla fem nuvarande adresser. Fastigheten på Solnavägen 18–20 skulle bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet dess upptagningsområde.

Zacharias Topeliuskolan, som enligt beslut av svenska sektionen (10.5.2012) överförs till Västra distriktet från läsåret 2014–2015, fortsätter som en självständig enhet inom Västra distriktet.

Det finns också anledning att hålla sig ajour med planeringen i grannkommunerna.

Direktionen för Gymnasiet Lärkan påpekar också att det finns orsak se över lokalbehovet med tanke på att gymnasiet utökar sina nybörjarplatser från och med hösten 2015.

Föredraganden konstaterar att lokalbehovet ses över när gymnasiet utökar antalet nybörjarplatser fr.o.m. hösten 2015.

Följder och motiveringar

Den administrativa modell som Västra distriktet redan följer ligger rätt nära en enhetlig grundskola – skolorna har en enda budget (så kallad helhetsbudget), en enda direktion och en gemensam verksamhetsplan. Om skolorna slås ihop till en enhetlig grundskola är också timresursen gemensam.

Fördelarna med den enhetliga grundskolan och den gemensamma timresursen ligger i att rektorn smidigare än förr kan planera och fördela resurserna enligt var de behövs. Samarbetet mellan lärarkollegorna kommer att kunna stärkas ytterligare, och samarbetet över årskursgränserna kommer att kunna intensifieras. Också rekryteringen underlättas tack vare möjligheten till övergripande planering.

Också lärarna intygar att elevernas kunskaper, i och med en gemensam läroplan och gemensamt undervisningsmaterial, har blivit jämnare skolorna emellan. Detta märks kanske tydligast då eleverna kommer till sjuan. Lärarna är nöjda med samarbetet mellan enheterna och välkomnar möjligheten att trygga det som man har byggt upp under pilotprojektets gång. Man betonar dock vikten av att nuvarande resurser bibehålls, inte minst i fråga om ledarskapet.

Elevkårerna i distriktet har inget att invända mot ett grundade av en enhetlig grundskola men hoppas ändå att inga direkt drastiska förändringar sker.

Direktionen i Västra distriktet är principiellt för en enhetlig grundskola i distriktet, men efterlyser dock en konsekvensanalys.

Föredraganden konstaterar att hela projektet tillsattes i syfte att under en längre tidsperiod pröva ut en modell, dvs. bedöma/analysera konsekvenserna av den. Under projektets gång har modellen utvärderats av olika berörda parter, också en utomstående konsult. Konsulten har också arbetat med distriktets ledningsgrupp.

Upptagningsområde och elevprognoser

Om en enhetlig grundskola bildas i distriktet, upphör de nuvarande upptagningsgränserna för årskurserna 1–6, och hela västra distriktet blir skolans upptagningsområde (se bifogad karta över distriktet). Zacharias Topeliuskolan skulle behålla sitt nuvarande elevupptagningsområde för elever i allmänundervisning i årskurserna 1–6. Enligt de principer för antagningen av elever till de svenska grundskolorna i Helsingfors som sektionen slagit fast (15.9.20015, § 92) blir eleven anvisad en plats i den skola inom vars upptagningsområde han eller hon bor, i det här fallet den enhetliga grundskolan i västra distriktet. Eftersom den nya enhetliga grundskolan kommer att ha verksamhet på flera olika ställen i distriktet, anvisas eleven i första hand en plats i den skolbyggnad som ligger närmast elevens bostadsadress, i enlighet med närskoleprincipen. Det är ledande rektorn i distriktet som antar elever till den enhetliga grundskolan.

Efter att beslutet om Västra distriktet är fattat, finns det skäl att se över grunderna för antagningen av elever till de svenska förskolorna och grundskolorna i Helsingfors.

Läsåret 2014–2015 ligger elevantalet i distriktet runt 560 elever i förskolan och årskurserna 1–9. Elevantalet omfattar också de elever som kommer från Zacharias Topeliuskolans allmänundervisning till årskurs 7 i Munk-snäs högstadieskola från och med läsåret 2014–2015. (Elevantalet i Västra distriktets skolor 20.9.2012 var 546 elever, exklusive Zacharias Topeliuskolan).

Timantal och ekonomiska aspekter

Vid beräkningen av de skolvisa budgetramarna för grundskolorna använder utbildningsverket de timresursformler som utbildningsnämnden har fastställt. Formeln ger ett visst antal timmar som sedan omvandlas till euro och läggs till skolans totala ram. Hur skolan använder sin ram bestämmer skolans direktion då den godkänner användningsplanen för den ekonomiska ramen. Timresursformlerna är alltså inte i sig bindande för skolan, utan det som binder skolan är den totala ramen i euro.

De nuvarande formlerna för allmänundervisning har använts sedan läsåret 2007–2008 och de ger skolorna ett kalkylerat bastimantal per skola plus ett antal timmar som är beroende av antalet elever i skolan. Bastimantalet per skola beror i sin tur på vilka årskurser skolan har. Hur många verksamhetsställen skolan har inverkar inte på bastimantalet. En administrativ sammanslagning av skolorna i Västra distriktet skulle därför innebära att den sammanslagna skolans totala antal timmar skulle var ca 50 årsveckotimmar eller ca 5 % lägre än de nuvarande skolornas sammanlagda antal timmar.

Även om timresursformeln inte binder skolorna, skulle förändringar innebära en betydande minskning av eurobeloppet i skolans budgetram och skulle därmed försvaga förutsättningarna att ordna undervisningen på ett ändamålsenligt sätt. Föredraganden föreslår därför att då den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Vid en återgång till fem självständiga skolor skulle timresursen räknas enligt samma princip som i dagsläget. Skulle de tre små skolorna (Haga ls, Kårböle ls och Sockenbacka ls) gå samman till en skola med årskurserna 1–6, kan inte samma beräkningsgrund garanteras, och timresursen skulle troligtvis sjunka med ca 27 årsveckotimmar. Skulle Munksnäs lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola gå samman, skulle timresursen för de bägge enheterna räknas enligt

beräkningsgrunden för en enhetlig grundskola. Men framtiden för de tre övriga enheterna i distriktet skulle bli osäker.

En återgång till fem självständiga skolor skulle betyda att ytterligare en rektorstjänst måste besättas jämfört med nuvarande situation. Lönekostnaden för en sådan tjänst är enligt UKTA ca 65 000 euro. Jämfört med nuvarande situation är besparingen dock inte fullt så stor, eftersom en del av den här summan går åt till undervisningstimmar för lärare, som sköter den undervisning som annars skulle skötas av rektorn.

I skolornas budgeter för 2013 ges 3 400 euro per skola för utbetalning av direktionsarvoden. För fem skolor betyder det kostnader på 17 000 euro, medan kostnaden för en enskild skola är 3 400 euro. Under den tid som pilotprojektet pågått har Västra distriktet dock fått en litet större summa för direktionsarvodena pga. att där finns en större direktion och att arbetet med ett helt distrikt har krävt flera direktionsmöten än det beräknade antalet möten på fem.

Varje skola får en grundpott på 1 065 euro för en kalkylerade utgifter. För fem skolor betyder det 5 325 euro, medan en enskild skola får 1 065 euro.

Förslaget att flytta daghemmet Malmgård in i Kårböle lågstadieskolas byggnad ger inbesparingar i form av minskade kostnader för städning, hyra och elektricitet. År 2013 har ca 5 200 euro för städkostnader, ca 4 800 euro för elkostnader och ca 80 200 euro för hyreskostnader reserverats i daghemmets budget.

Daghemmet Malmgård har för tillfället 35 platser fyllda, men utrymme för 42 platser. Kårböle lågstadieskola har i höst 65 elever, men utrymme för 78. Sakkunniga från utbildningsverket och fastighetskontorets lokalcentral inspekterade skolbyggnaderna 15.4.2013. man konstaterade att en flytt skulle kräva grundläggande renovering. Föredraganden konstaterar att en fortsatt utredning kring dagvården i området behövs. Enligt prognoserna ser barnantalet inte ut att öka i området.

Direktionen i Västra distriktet ställer sig kritisk till möjligheten att flytta Daghemmet Malmgård in i Kårböle lågstadieskolas utrymmen. Men direktionen välkomnar tanken att stärka närservicen i området.

Personalen och ledarskapet

Enligt Helsingfors stads personalstrategi tryggas tillsvidare anställda fast anställning. Alla tjänster och befattningar är inrättade i Helsingfors stad vil-ket innebär att personalen har ett anställningsförhållande till staden, inte till den enskilda enheten.

I enlighet med stadens samarbetsförfarande ska hörande av personalen ordnas innan besluten har fattats men också innan besluten verkställs. Personalen i Västra distriktets samtliga enheter har gett var sitt utlåtande gällande revideringen av servicenätet.

Ledarskapet

För tillfället finns det en ledande rektor och fyra s.k. biträdande rektorer placerade i Munksnäs högstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Haga lågstadieskola och Kårböle lågstadieskola. Ledande rektorn har ingen undervisningsskyldighet och för de biträdande rektorerna finns en sammanlagd undervisningsnedsättning på 12 årsveckotimmar. I och med att elevantalet hålls konstant kan ledarskapet ordnas i enlighet med nuvarande struktur också i fortsättningen. En enhetlig grundskola skulle inte medföra några förändringar i vare sig ledande rektors eller biträdande rektors undervisningsskyldighet. Utöver detta ersätts ledarskapet med 7 årsveckotimmar enligt UKTA, del B, § 11. Detta har varit en överenskommelse under pilotprojektet, och man anhåller årligen om timmarna av utbildningsdirektören.

De tidigare nämnda övriga alternativ som granskats visar att de timmar som reserveras för ledarskapet inte märkbart skulle öka, men däremot skulle arbetsmängden öka märkbart om ledarskapet fördelas på två eller flera rektorer.

Personalen i Västra distriktet har i sina utlåtanden konstaterat att en förutsättning för bildandet av en enhetlig grundskola är att resurserna för ledarskapet bibehålls. Också direktionen betonar att ledarskapet är ytterst viktigt för att den enhetliga grundskolan skall kunna fungera.

Personalen

Antalet lärartjänster är beroende av timresursen. Om timresursen i den enhetliga grundskolan räknas enligt samma timresursberäkningsgrund som under pilotprojektet, skulle det inte innebära några förändringar i antalet lärartjänster. En enhetlig grundskola skulle innebära möjligheter att på ett mer flexibelt sätt utnyttja lärarnas kompetens inom distriktet. Också lärarna intygar att samarbetet i distriktet har gett positiva effekter i utvecklandet av pedagogiken och möjligheterna att ta tillvara specialkunnandet har förbättrats. För tillfället finns det lärare som pendlar mellan olika distrikt vilket på sikt skulle minska, eftersom ledande rektorn har möjlighet att utnyttja hela distriktet vid planeringen av undervisningen.

Västra distriktets skolor får en ersättning för tilläggsuppgifter enligt UKTA, § 19, mom. 2, och skolvisa anslag enligt det lokala avtalet. Storleken på dessa ersättningar skulle inte påverkas genom bildandet av en enhetlig grundskola. I framtiden skulle Zacharias Topeliuskolans

elever sannolikt medföra större ersättningar enligt både UKTA och det lokala avtalet.

Den ersättning som skolorna får för tilläggsuppgifter enligt UKTA och de skolvisa anslagen skulle minska om skolorna splittras på flera enheter.

För den övriga personalen, skolassistenter och sekreterare, gäller stadens princip om att ordinarie personal tryggas fast anställning också vid stora organisationsförändringar.

Sammanfattning

Föredragande konstaterar sammanfattningsvis att de mest centrala målsättningarna med pilotprojektet har uppnåtts. Den modell de fem skolorna i distriktet har följt under fyra har lett till en större enhetlighet, större jämlikhet för eleverna och kollegialt samarbete för personalen. Det är en unik modell som har väckt intresse också på annat håll i skolvärlden. Genom att göra modellen permanent har ytterligare ett steg i riktning mot en enhetlig grundläggande utbildning tagits.

Svenska sektionen har inte befogenhet att fatta slutligt beslut om den föreslagna sammanslagningen. Förslaget ska behandlas av utbildningsnämnden, stadsstyrelsen och i sista hand av stadsfullmäktige.

Föredraganden föreslår därför att sektionen ska föreslå utbildningsnämnden att den föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att de fem skolorna i Västra distriktet – Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola – slås samman till en administrativ enhet, dvs. en enhetlig grundskola omfattande förskola och årskurserna 1–9, från och med läsåret 2014–2015.

Att besluta om att skolan har fem verksamhetsställen ligger inom svenska sektionens befogenhet.

Föredraganden föreslår dessutom att sektionen ska föreslå utbildningsnämnden följande beräkningssätt när det gäller timresursen:

När den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Utdrag skickas till Helsingfors stads utbildningsnämnd.

Föredragande

07.05.2013

linjedirektör
Niclas Grönholm

Upplysningar

Karin Lassenius (Torp), planerare, telefon: 310 81193
karin.lassenius(a)hel.fi
Christer Sundqvist, ekonomichef, telefon: 310 86216
christer.sundqvist(a)hel.fi
Tanja Mellin, personalplanerare, telefon: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Direktionernas utlåtanden.pdf
- 2 Personal utlåtanden.pdf
- 3 Elevkårerna utlåtanden.pdf
- 4 Karta Västra.pdf
- 5 Kapaciteter skolor och daghem Västra Distriktet 2012-2013.pdf
- 6 Ledningsgruppen utv. 2010 Västra.pdf
- 7 Lärarnas utvärdering Västra.pdf
- 8 Föräldrarepresentanternas utv. Västra.pdf
- 9 Västra distriktet Utvärdering Simonsen.pdf

Beslutshistoria

Utbildningsnämndens svenska sektion 14.03.2013 § 12

HEL 2013-002831 T 00 01 01

Beslut

Utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att be om utlåtande av direktionen för skolorna i Västra distriktet, av lärarkårerna och elevkårerna i distriktets skolor samt av direktionen för Zacharias Topeliuskolan och Ulfåskolan och direktionen för Gymnasiet Lärkan om följande förslag till en revidering av servicenätet i Västra distriktet:

De fem skolorna i Västra distriktet – Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola – slås samman till en administrativ enhet, dvs. en enhetlig grundskola omfattande Förskola och årskurserna 1–9, från och med läsåret 2014–2015. Den sammanslagna enheten skulle ha verksamhet på flera adresser. Det betyder att de enskilda skolorna i distriktet skulle dras in som självständiga skolor, men att verksamheten skulle fortsätta på nuvarande adresser.

Fastigheten på Solnavägen 18–20 föreslås bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet bli dess upptagningsområde.

Svenska sektionen kommer att föreslå utbildningsnämnden att då den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa

bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Vidare uppmanar svenska sektionen linjen för svensk dagvård och utbildning att under våren 2013 utreda möjligheterna att flytta Daghemmet Malmgårds verksamhet till Kårböle lågstadieskolas lokaler, i syfte att effektivera användningen av lokalerna i distriktet.

Sektionen konstaterar också att det finns anledning att hålla sig ajour med planeringen i grannkommunerna.

Sektionen ber att få utlåtandena senast 18.4.2013.

Föredragande

Bakgrunden

I samband med översynen av det svenska skolnätet åren 2008–2010 beslutade utbildningsnämndens svenska sektion (10.5.2007, § 45) att i Västra distriktet fr.o.m. år 2009 starta ett pilotprojekt med en gemensam administration för de fem grundskolorna i distriktet. Den gemensamma administrationen innebar att skolorna förutom en gemensam ledande rektor också har haft en gemensam budget och en gemensam direktion. I varje skolhus har det också funnits en biträdande rektor som fungerar som platschef. De biträdande rektorerna bildar tillsammans med ledande rektor en ledningsgrupp. Tanken var att utpröva möjligheterna att införa en enhetlig grundläggande utbildning i distriktet och projektet planerades vara fyra år.

Enligt beslut av svenska sektionen (3.3.2011, § 15) har Sockenbacka lågstadieskola sedan läsåret 2011–2012 varit en skola med förskola och årskurserna 1–2, varefter eleverna har fortsatt skolgången i någon av de andra skolorna i distriktet.

Under pilotprojektets gång har fyra utvärderingar gjorts (se bilagor). Hösten 2012 beslutade utbildningsnämndens svenska sektion att skolorna i Västra distriktet verkar enligt pilotprojektsmodellen ytterligare ett läsår (13.12.2012, § 60).

Linjedirektören har fört en preliminär diskussion med direktionen om servicenätet i Västra distriktet i framtiden.

Framtiden

Pilotprojektet inleddes i syfte att pröva ut en modell för enhetlig grundläggande utbildning. Man räknade med att en tidsperiod om cirka fyra år skulle ge tillräcklig erfarenhet av modellen. Det har också visat

sig att projektet lett till större enhetlighet inom distriktet. I vissa avseenden har skolorna i Västra Distriktet redan under projektets gång följt de processer som hör till en enhetlig grundskola. De utvärderingar som gjorts stödjer också den enhetliga grundskolans modell, ur såväl administrativ som pedagogisk synvinkel. Utvärderingarna tyder på att projektet har lett till en fungerande verksamhetsmodell och det samarbete som har vuxit fram mellan skolorna upplevs som positivt och betydelsefullt för både lärare och elever. Utvärderingarna bifogas i sin helhet.

Ett projekt kan inte pågå i evighet, och att återgå till den situation som rådde före pilotprojektet, dvs. fem skolor med var sin rektor, var sin direktion och var sin budget, är inte ändamålsenligt. Inte minst skulle de små enheterna åter bli mycket sårbara, med rekryteringssvårighet, sviktande elevunderlag och alltför stora lokaler som följd. Däremot kan man vidareutveckla den nuvarande modellen och bibehålla den enhetlighet och flexibilitet man redan nått.

Föredraganden föreslår därför att de fem skolor som ingått i pilotprojektet i Västra distriktet, dvs. Haga lågstadieskola, Kårböle lågstadieskola, Munksnäs lågstadieskola, Sockenbacka lågstadieskola och Munksnäs högstadieskola, slås samman till en administrativ enhet, med andra ord en enhetlig grundskola omfattande förskola och årskurserna 1–9 från och med läsåret 2014–2015. De enskilda skolorna dras in som självständiga skolor och i stället bildas en enhetlig grundskola med verksamhet på alla fem nuvarande adresser. Fastigheten på Solnavägen 18–20 skulle bli skolans nya huvudadress och hela västra distriktet dess upptagningsområde.

Zacharias Topeliuskolan, som enligt beslut av svenska sektionen (10.5.2012) överförs till Västra distriktet från läsåret 2014–2015, fortsätter som en självständig enhet inom Västra distriktet.

Följder

Den administrativa modell som Västra distriktet redan följer ligger rätt nära en enhetlig grundskola – skolorna har en enda budget (så kallad helhetsbudget), en enda direktion och en gemensam verksamhetsplan. Om skolorna slås ihop till en enhetlig grundskola är också timresursen gemensam.

Fördelarna med den enhetliga grundskolan och den gemensamma timresursen ligger i att rektorn smidigare än förr kan planera och fördela resurserna enligt var de behövs. Samarbetet mellan lärarkollegorna kommer att kunna stärkas ytterligare, och även samarbetet över årskursgränserna kommer att kunna intensifieras. Också rekryteringen underlättas tack vare möjligheten till övergripande planering.

Läsåret 2014–2015 ligger elevantalet i distriktet runt 560 elever i Förskolan och årskurserna 1–9. Elevantalet omfattar också de elever som kommer från Zacharias Topeliusskolans allmänundervisning till årskurs 7 i Munksnäs högstadieskola från och med läsåret 2014–2015. (Elevantalet i Västra Distriktets skolor var 20.9.2012 546 elever, exklusive Zacharias Topeliusskolan).

Timantal och ekonomiska ramar

Vid beräkningen av de skolvisa budgetramarna för grundskolorna använder utbildningsverket de timresursformler som utbildningsnämnden har fastställt. Formeln ger ett visst antal timmar som sedan omvandlas till euro och läggs till skolans totala ram. Hur skolan använder sin ram bestämmer skolans direktionsplan då den godkänner användningsplanen den ekonomiska ramen. Timresursformlerna är alltså inte i sig bindande för skolan, utan det som binder skolan är den totala ramen i euro.

De nuvarande formelerna för allmänundervisning har använts sedan läsåret 2007–2008 och de ger skolorna ett kalkylerat bastimantal per skola plus ett antal timmar som är beroende av antalet elever i skolan. Bastimantalet per skola beror i sin tur på vilka årskurser skolan har. Hur många verksamhetsställen skolan har inverkar inte på bastimantalet. En administrativ sammanslagning av skolorna i Västra distriktet skulle därför innebära att den sammanslagna skolans totala antal timmar skulle var ca 50 årsveckotimmar eller ca 5 % lägre än de nuvarande skolornas sammanlagda antal timmar.

Även om timresursformeln inte binder skolorna, skulle förändringar innebära en betydande minskning av eurobeloppet i skolans budgetram och skulle därmed försvaga förutsättningarna att ordna undervisningen på ett ändamålsenligt sätt. Då den sammanslagna skolans ekonomiska ram beräknas ska det skolvisa bastimantalet, som bygger på den av utbildningsnämnden fastställda timresursformel, beräknas för vart och ett av de verksamhetsställen som skolan använder.

Föredraganden föreslår att man under våren 2013 utreder möjligheterna att flytta Daghemmet Malmgårds verksamhet till Kårböle lågstadieskolas lokaler, i syfte att effektivisera användningen av lokalerna i distriktet.

Det finns också anledning att hålla sig ajour medplaneringen i grannkommunerna.

Föredraganden föreslår att sektionen ska be om utlåtande av direktionsplanen för skolorna i Västra distriktet, av lärarkårerna och elevkårerna i distriktets skolor samt av direktionsplanen för Zacharias

Topeliuskolan och Ulfåaskolan och direktionen för Gymnasiet Lärkan om den ovan föreslagna revideringen av servicenätet i Västra distriktet så att utlåtandena lämnas senast 18.4.2013.

Utbildningsverket kommer också att ordna möten för det västra dagvårdsområdet.

Föredragande

linjedirektör
Niclas Grönholm

Upplysningar

Karin Lassenius (Torp), planerare, telefon: 310 81193
karin.lassenius(a)hel.fi